

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2242

Vragen van het lid **Van Campen** (VVD) aan de Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur over *het bericht «Shows Dolfinarium vol met overtredingen: «Walrus schudt op commando zijn vet»»* (ingezonden 4 april 2025).

Antwoord van Staatssecretaris **Rummenie** (Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur) (ontvangen 20 mei 2025). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2024–2025, nr. 2011.

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van dit bericht?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Kunt u bevestigen dat de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) heeft geconstateerd dat het Dolfinarium op zeker twintig punten de wet overtreedt?

Antwoord 2

Ja.

Vraag 3

Indien ja, kunt u deze twintig overtredingen puntsgewijs benoemen en wat vindt u ervan dat het Dolfinarium strijdig handelt met het convenant afsprakenkader Dolfinarium door dieren onnatuurlijk gedrag zonder educatieve boodschap te laten vertonen?

Antwoord 3

Ik vind het kwalijk, er zijn duidelijke afspraken gemaakt die als voorschriften aan de vergunning zijn verbonden. Alle dierenentuinen moeten zich aan de geldende wet- en regelgeving houden. Hieronder volgt een opsomming van de gedragingen waarvan RVO heeft beoordeeld dat er sprake is van interactie

¹ RTL, 3 april 2025, «Shows Dolfinarium vol met overtredingen: «Walrus schudt op commando zijn vet»» (www.rtl.nl/nieuws/binnenland/artikel/5502392/shows-dolfinarium-vol-met-overtredingen-walrus-schudt-op-commando)

tussen diervorzorger en dier, zonder dat daarmee nadrukkelijk een educatieve boodschap aan bezoekers wordt overgebracht, en zonder dat daarmee natuurlijk gedrag, soorteigen kenmerken of noodzakelijke zorg wordt geïllustreerd:

1. Het voortduwen van een verzorger met de neus van een dolfijn;
2. Trainer en dolfijn drijven op de rug en trainer haakt met voeten in staart dolfijn;
3. Dolfijn springt driemaal achter elkaar over twee trainers heen;
4. Dolfijnen springen op commando meermaals op de kant en blijven daar liggen;
5. Dolfijnen steken op commando meermaals de staart boven het water uit;
6. Twee dolfijnen draaien rond in het water met een trainer;
7. Dolfijnen springen op commando over een waterstraal;
8. Californische zeeleeuwen zwaaien met vinnen en bewegen op commando van vin naar vin;
9. Stellerzeeleeuwen zwaaien op commando met de vinnen naar bezoekers;
10. Walrus rolt op commando om;
11. Walrus klapt en zwaait op commando met de vinnen;
12. Walrus schudt op commando zodat vet blubbert;
13. Walrus spuit bezoeker op commando nat met water;
14. Trainer heeft interactie met zeehond waarbij zeehond tong uitsteekt;
15. Dolfijn maakt op commando geluid boven water;
16. Een dolfijn springt op commando uit het water en staat kort rechtop door gebruik te maken van de staart;
17. Een dolfijn gooit met het hoofd water naar achteren op commando;
18. Dolfijnen plaatsen hun neus in de nek van een trainer;
19. Dolfijnen zwemmen op de rug terwijl een trainer voortgeduwd wordt;
20. Drie dolfijnen drijven bewegingloos op hun rug in het water;

Vraag 4

Deelt u de mening dat het onacceptabel zou zijn dat het Dolfinarium afspraken opnieuw zou schenden, ook nadat afgelopen zomer al overtredingen zijn geconstateerd door RVO?

Antwoord 4

Ja.

Vraag 5

Is de bewering van het Dolfinarium juist dat de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) heeft vastgesteld dat er juist geen sprake was van onnatuurlijk gedrag of ongewenste gedragingen tijdens de voorstellingen en educatieve programma's?

Antwoord 5

Dit klopt. Naar aanleiding van een uitzending van EenVandaag heeft een inspecteur van de NVWA op verzoek van RVO een inspectie uitgevoerd om te controleren of de voorschriften werden nageleefd. De inspectie is in overleg met het Dolfinarium gepland, omdat de inspecteur, als onderdeel van de controle, deelnam aan de publieksinteractie met dolfijnen. De inspectie betreft dan ook een momentopname. Per dierpresentatie kunnen de getoonde gedragingen verschillend zijn. Een expert op het gebied van het gedrag van dolfijnen is geraadpleegd voor de beoordeling van de specifieke gedragingen. Tijdens deze inspectie vonden geen ongewenste gedragingen plaats.

Vraag 6

Zo ja, hoe verklaart u de tegenstrijdigheid tussen de vermeende bevindingen van RVO enerzijds en de NVWA anderzijds? Indien nee, hoe luidde de bevindingen van de NVWA dan wel?

Antwoord 6

Zoals benoemd bij de beantwoording van vraag 5 was de inspectie door de NVWA vooraf aangekondigd, en betrof het een momentopname. Tijdens deze inspectie vonden geen ongewenste gedragingen plaats. Op basis van

beeldmateriaal van dierpresentaties die op andere momenten plaatsvonden zijn wel overtredingen geconstateerd door RVO.

Vraag 7

Vinden er op dit moment fokprogramma's plaats met dolfinen, walrussen, zeeleeuwen en verschillende haaien en vissen? Zo ja, waar en door wie? Zo nee, vindt er dan wel import van deze diersoorten plaats?

Antwoord 7

Het Dolfinarium fokt niet met dolfinen en zeeleeuwen. Het fokken van walrussen in gevangenschap is uitzonderlijk moeilijk, en in het afgelopen decennium niet succesvol geweest. Haaien en vissen reproduceren wel, en worden sporadisch aangevuld met geïmporteerde dieren om een collectie te onderhouden die past bij de doelstellingen van het Dolfinarium op het gebied van educatie en conservatie.

Vraag 8

Wat vindt u ervan dat onder andere Frankrijk (2017) en België (2019) zijn overgegaan tot het instellen van een fok- en importverbod voor zeezoogdieren om zo het einde van dolfinarie te bewerkstelligen?

Antwoord 8

Dierentuinen hebben een belangrijke maatschappelijke rol op het gebied van dierenwelzijn, educatie en conservatie, ook in de toekomst. Daarom ben ik gestart met een traject om in samenspraak met de sector en handhavende instanties te kijken naar aanpassing van de regelgeving, met het versterken het welzijn van de dieren en educatie als speerpunten. Er zal ook aandacht zijn voor het fokken van surplusdieren n.a.v. de motie-Kostić (Kamerstuk 36 410, nr. 69).

Vraag 9

Bent u bekend met het voornemen van uw ambtsvoorganger om de mogelijkheid van een verbod op publieksinteracties in dierentuinen te onderzoeken en bent u voornemens dit voorstel verder te brengen? Indien ja, hoe staat het hiermee? Indien nee, waarom niet?

Antwoord 9

Ja, ik heb uw Kamer recent geïnformeerd dat ik onderzoek laat doen naar een mogelijk verbod op publieksinteracties en het doden van dieren in dierentuinen. Ik verwacht dat dit onderzoek begin volgend jaar is afgerond.

Vraag 10

Hoe handelt u, indachtig uw eerdere uitspraak over het Dolfinarium dat «Als verbetering herhaaldelijk uitblijft, kan de vergunning geheel of gedeeltelijk worden ingetrokken.», wanneer inderdaad overtredingen zijn geconstateerd? (Handelingen II, vergaderjaar 2024–2025, nr. 8, blz. 12)

Antwoord 10

Het is belangrijk om hier te vermelden dat er sprake is van verschillende voorschriften. De recente overtredingen hebben betrekking op het naleven van het voorschrift voor dierpresentaties. Dit voorschrift bevat afspraken over welke handelingen de dieren uit mogen voeren en welke interacties zij mogen hebben met hun trainers tijdens een presentatie. Het betreft daarom een andere overtreding dan bij de handhaving op de publieksinteracties van vorig jaar. Het voorschrift voor publieksinteracties bevat afspraken over het aanraken, voeren en maken van foto's met dieren door het publiek. Het is dus de eerste keer dat er een overtreding is geconstateerd sinds de afspraken over dierpresentaties als handhaafbare voorschriften aan de vergunning zijn verbonden. Als reguliere handhavingsmiddelen niet toereikend blijken om overtredingen te herstellen of voorkomen, en een dierentuin geen gehoor geeft aan bestuursrechtelijke maatregelen of bij recidive, kunnen er verdergaande maatregelen worden getroffen zoals (gedeeltelijke) sluiting of intrekking van de vergunning.

Vraag 11

Vindt u dat het schenden van wet- en regelgeving en afspraken over dierenwelzijn door instellingen zoals het dolfinarium uiteindelijk de bijl aan de wortel is voor het draagvlak voor dierenparken?

Antwoord 11

Ik vind dat op dit moment nog niet het geval. Als dit in de toekomst vaker blijft gebeuren wordt het problematisch. Tegelijkertijd constateer ik dat dierentuinen juist een belangrijke educatieve rol vervullen in het vergroten van het bewustzijn rondom dierenwelzijn en conservatie. Het is een zeer diverse sector, waarin veel dierentuinen bezig zijn om deze punten voorop te zetten.